

Energidepartementet
Postboks 8148 Dep
0033 OSLO

Vår dato: 21.10.2024

Vår ref.: 200704589-98 Oppgis ved henvendelse

Deres ref.:

Revisjon av konsesjonsvilkår for reguleringene Bjerka-Plura, Langvatn og Rauvatn, Hemnes og Rana kommuner - NVEs innstilling

Vi viser til revisjon av konsesjonsvilkårene for reguleringene i Bjerka-Plura, Langvatn og Rauvatn. NVE anbefaler at vilkårene oppdateres i tråd med moderne standardvilkår, og at innføres ytterligere vilkår for å rette opp skader og ulemper for allmenne interesser som har oppstått som følge av reguleringene.

De tre konsesjonene, Bjerka-Plura, Langvatn og Rauvatn, griper sterkt inn i hverandre ved at de påvirker de samme vassdragene. For å finne de største miljøgevinstene og strebe mot en helhetlig forvaltning, har NVE behandlet de tre vilkårsrevisjonene samlet i denne innstillingen. Statkraft Energi AS og Helgeland Kraft Vannkraft AS er konsesjonærene.

Kraftverkene i reguleringene bidrar årlig med en midlere produksjon på 2,78 TWh. De har en samlet installert effekt på over 620 MW. Rana kraftverk sin andel av både produksjon og effekt er 80 %. Det er gode lagringsmuligheter i de store magasinene. Spesielt er Rana kraftverk en viktig bidragsyter når etterspørselen av kraft er stor og som leverandør av systemtjenester til nettet.

NVE anbefaler en økt vannføring i Tverråga. Miljøgevinsten NVEs anbefalte vannføringsregime vil føre til en nær full utnyttelse av potensialet for produksjon av laks og sjørørret i det vi mener er det viktigste sidevassdraget i det nasjonale laksevassdraget. Samtidig er kostnaden for kraftproduksjon er liten.

For å styrke den særegne Sprutforsen som landskapselement og mål for friluftslivet, anbefaler vi at hele tilsiget skal slippes til fossen om sommeren. Videre anbefaler vi at Statkraft må utarbeide to tiltaksplaner: En for å redusere belastningen for reinbeitedistriktene, og en for biotopforbedrende tiltak for fisk i de regulerte vassdragene.

NVE anbefaler å videreføre dagens sommervannstand i Akersvatn og dagens minstevannføringsregime i Ranelva. Vi foreslår også en vilkårsfesting av Statkrafts selvpålagte minstevannføring i Leirelva nedstrøms Bjerka kraftverk. Videre vil vi redusere kravet til minste sommervannstand i Kjensvatn til det naturlige nivået om sommeren.

De nye kravene vil ikke påvirke fleksibiliteten eller regulerbarheten til de største kraftverkene nevneverdig. De nye kravene vil totalt medføre en årlig påvirkning på kraftproduksjonen på -6 GWh, eller -0,22 %, av totalproduksjonen, og påføre konsesjonærene et netto nåverditap på 47

millioner kroner. I tillegg kommer kostnadene knyttet til tiltaksplaner, omløpsventil og eventuelle minstevannføringsarrangementer.

NVE anbefaler at det innføres nye og moderne vilkår for alle konsesjonene. Mange av kravene som har kommet inn i prosessen med vilkårsrevisjonene kan løses med hjemmel i disse. Mens mange av de øvrige kravene ikke vil medføre tilstrekkelig miljøgevinst og/eller vil medføre så stor påvirkning på kraftsystemet at NVE ikke anbefaler de i nye vilkår.

En nærmere begrunnelse for vår anbefaling er gitt i vedlagte *NVEs innstilling*. Innstillingen, og sakenes øvrige dokumenter, er tilgjengelig på NVEs nettsider:

- Bjerka-Plura: www.nve.no/5076/V
- Langvatn: www.nve.no/5074/V
- Rauvatn: www.nve.no/8504/V

Videre saksbehandling

Sakene oversendes med dette til Energidepartementet for videre behandling. Revisjonsdokumentene følger vedlagt. Sakenes dokumenter er gjort tilgjengelige i Sedok.

Med hilsen

Inga Nordberg
direktør

Carsten Stig Jensen
konsesjonsansvarlig

Dokumentet sendes uten underskrift. Det er godkjent i henhold til interne rutiner

Vedlegg:

- I. NVEs innstilling
- II. Forslag til reviderte konsesjonsvilkår etter vassdragsreguleringsloven:
  - a. Bjerka-Plura
  - b. Langvatn
  - c. Rauvatn
- III. Forslag til tillatelse for erverv av fallrettigheter:
  - a. Kjensvatn kraftverk
  - b. Ildgrubfossen kraftverk
- IV. Forslag til nytt manøvreringsreglement:
  - a. Bjerka-Plura
  - b. Langvatn
  - c. Rauvatn

Mottakerliste:

Energidepartementet

Kopimottakerliste:

STATKRAFT ENERGI AS

HELGELAND KRAFT VANNKRAFT AS